

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aeli Donati qvod fertvr commentvm Terenti

Donatus, Aelius

Lipsiae, 1902

Eunuchus I

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1572)

I.

1.

46 1 QUID IGITVR FACIAM in hac προτάσει exemplum proponitur, quam non suae potestatis sit qui amat, quam sapiat qui non amat neque aliter affectus est. 2 QUID IGITVR FACIAM σχῆμα διανοίας· διαλογισμός. et apparet multa tacitum cogitasse adolescentem et tandem in haec uerba erupisse. 3 IGITVR pro deinde, ut Plautus in Amphitrione (*F 1, 34—55*) 'si aliter fuerint animati neque dent quae petat, sese igitur summa ui uirisque oppidum oppugnassere'. 4 QUID IGITVR FACIAM Menander ἄλλὰ τί ποιήσω; hinc Vergilius (*Aen. IV 534*) 'hem quid agam'. 5 Et est 10 διαλογισμός perditae mentis post multam frustra cogitationem. 6 QUID IGITVR FACIAM NON EAM NE NVNC QUIDEM hoc uidetur non esse contrarium, sed est; nam dubitat, utrum meretricis satisfactionem expectet an illam omnino non quaerat. 7 NON EAM NE NVNC QUIDEM 'non eam' 15 Probus distinguit; iungunt qui secundum Menandri exemplum legunt.

47 2 COMPAREM constituam, ut (*Phorm. I 1, 7*) 'quam inique comparatum est'.

48 3 NON PERPETI MERETRICVM CONTVMELIAS ἐν ἡθελι. 20

1 ΠΡΟΤΑCΙ B, prothasi TCV | proponitur om. T || 2 quem sapiat <an> T || 3 aliter om. B | effectus TC | fa. B || 4 σχῆμα διανοίας· διαλογισμός. et Sabb.: ΕΧΗΜΔΔΙΔΝΟΝΙΔCΥΔC et B, σῆμα εἰσνοισσος est V, σχῆμα διανοίας et M⁴, ***** nocet T, nocet C | apparet] apud T || 5 erupisse W.: irr-BCV¹, irr-T, pror- V² (dett.) || 6 ut] et BTC | afitrione T, amphi C || 7 fuerunt T; sient Plaut. | <in>animati C | dent quae petant B, petunt quae decz T || 8 ui uirisque] ui iurisque que B (t. Sabb.), uirilisque TC (B t. Wiss.), ui uiribusque V | <eorum> oppidum Plaut. | oppungasse T, oppugnasse C, obpugnasse re B || 9 ΔΩΔΤΙΤΙΟΙΗCOC B, ἄλλὰ τί ποιήσω M⁴, ***** V, om. TC || 10 hinc CV, hic T, om. B | en V | en quid ago Verg. || 11 dialogismos codd. || 12 FACIAM] f. BT | NON EAM om. T || 13 non sscr. C¹ || 14 illa T || 18 COMPAREM — quam om. B || 19 inique] i n T | com. (om. est) B || 20 non p. mer. B | contu. B, con. T | ΕΝΗΘΙ B, ερηθι V, *** T, om. C

sic in Andria (*III 3, 26*) 'prius quam harum scelera et lacrimae confictae dolis'. cum uni sit iratus, de omnibus queritur.

49 4 1 EXCLUSIT REVOCAT utrumque iniuriam fecit ex uerbo, dicendo et 'excluserit' potius quam 'non admisit' 5 et 'reuocat' potius quam 'petit ut redeam', quod erat moderatius. 2 REDEAM NON SI ME OBSECRET uides ergo

superiorem partem dubitationis in eo fuisse, ut rogatus rediret, inferiorem ut ne rogatus quidem. 3 NON SI ME OBSECRET bene de ea, quae totum proterue agens 10 'excluserit' et 'reuocat', non 'petat' nec 'roget' nec 'oret', sed 'obsecret' inquit, quod horum omnium in maiorem partem est ultimum.

50 5 1 SI QUIDEM HERCLE POSSIS *διαλογισμός* quasi ad alterum, ut (*Verg. Aen. IV 541—42*) 'nescis heu, 15 perdita, n. d. L. s. p. g!' 2 NIHIL PRIUS NEQVE FORTIUS deest 'est', ut (*Verg. Aen. I 3*) 'multum ille et terris iactatus et alto'.

3 Et 'prius' modo ad laudem, non ad ordinem pertinet, ut Sallustius (*Cat. 36, 4*) 'quae prima mortales ducunt' et ipse in Heautontimorumeno (*V 2, 9—10*) 20 'et suauius quae essent prima habere'.

51 6 NAVITER a nauī ductum, a qua in alto nullum diuersorium est.

1 plusquam *TC* || 2 con · do · *TC* | oratus *T* || 4 reuo · *B* | iniuriam] iniuriosum *Schoell* || 5 exclusit et *codd.*, corr. *Schoell*; et *del. Steph.* [admisit] sit *T* || 6 potius *om. B* | quam] quae *B* (*t. Wiss.*) || 7 REDEAM] re · *B*, *om. V* | uides — OBSECRET *om. TC* | <et> uides *V* || 9 non si m · ob · *B* || 10 proterue <terenciū> *B* || 11 et reuocat] r · *T*, reuocat *C* | <et> non *codd.*, corr. *Steph.* || 12 horum] hominum *B* | in maiorem partem] *cf. Phorm. II 3, 24* more ἀθέτησως || 13 est] esse *V* || 14 HERCLE] h · *BT* | POSSIS *om. TC* | ΔΙΔ-

ΛΟΓΙΣΜΟΣ *B*, *διαλογισμός V*, *om. TC* || 16 perdita <nescis> *V* | n. — s.] necdum *T* | p.] i · *BCV*, e · *T* | NEQVE FORTIUS *om. B* || 17 est *om. C* | terris — alto] t · ira *C*, terra *T* || 19 ut *om. B* || 20 mortalis *T*, -lia *B* | ducit *B*; putant *Sall.* | eautontumerumenon *V*, eauton *B*, euton · *C*, eutontū · *T* || 21 et] qz *C* | prima (-mo *C*) essent *TC* || 22 in altum *C* | discensorium *T*; deuersorium *Sabb.*

- 53 8 1 INFECTA PACE *ἔμφρασις* per *μεταφοράν*. 2 INDICANS TE AMARE non uerbis sed factis indicans, ut alibi (*Andr. I 1, 104—5*) 'ibi tum exanimatus Pamphilus bene dissimulatum amorem et celatum indicat'.
- 54 9 1 ACTVM EST de iure translatum, ILICET de iudicio, 5 PERISTI de supplicio. 2 ACTVM EST ad 'ultra ad eam uenies' relatum est, ILICET ad 'indicans te amare', PERISTI ad 'ferre non posse'. 3 'Illicet' semper in fine rei transactae ponitur.
- 55 10 1 PERISTI *ὑπερβολή*. 2 ELVDET VBI TE VICTVM 10 SENSERIT eludere proprie gladiatorum est, cum uicerint. Cicero (*Catil. I 1, 1*) 'quam diu etiam furor iste tuus eludet?' 3 Eludere est finem ludo imponere.
- 56 11 PROIN TV ut exin et exinde, sic proin et proinde dicebant. 15
- 57 12 ERE QVAE RES IN SE NEQVE CONSILIVM NEQVE MODVM HABET VLLVM concessum est in palliata poetis comicis seruos dominis sapientiores fingere, quod idem in togata non fere licet.
- 13 EAM CONSILIO REGERE NON POTES nunc domino seruus est sapientior, sed amatore non amans, ut idem in

ca. Hor. sat.
2, 3, 265. cf.
Leo L9377/58

1 PACE] p · T | ΕΜΦΑCIC per ΜΕΘΑΦΟΡΑΜ B, *εμφρασις* per *μεταφοραν* V, Ir (om. T) ***** TC || 2 TE AMARE om. B | sed factis om. TC V | indicans — 4 indicat om. B || 3 p̄ · b · d · a · et c · i · T || 5 iure] re C | translatum <est> V | illicet TC || 6 periisti C | eum B || 7 ueniēs C, om. B | translatum B | iudicans re C | periisti C, p · T || 8 in fine semper T | transactae rei TC || 10 periisti C | ΥΠΕΡΒΟΛΗ B, *υπερβολη* V. **** T, om. C | ludet B | VBI — SENSERIT] ubi t · u · s · T, om. B || 11 eludere — 13 eludet om. TC || 12 etiam om. B | tuus iste B || 13 imponere] dare TC V || 14 PROIN TV om. B | et] pro Sabb. | sic — proinde om. T | et V, om. BC; pro Sabb. || 15 proindeque B | dicebat T, dicitur V || 16 ERE — SE] here q · r · t · s · T, om. B | n · q · n · T | MODVM — VLLVM] modum neque ullum C, m · n · u · T, mo · etc · B || 17 poetis] poenis C, penis T | comicos Bentley || 18 figurare T | non fere licet BV, non licet fere (facere T) TC; facere non licet ed. pr. || 20 regere con · B | non potes ex -est corr. C, non po · B, n · p · T | domino] duo C || 21 amatore non Rabbow: amator nunc codd.

Andria (*II 1, 9*) 'facile omnes, cum ualemus, recta consilia aegrotis damus'.

59 **14** IN AMORE HAEC OMNIA INSVNT <nota> duas praepositiones 'in amore insunt'.

60 **15** INDVTIAE 'indutiae' sunt pax in paucos dies, uel quod in diem dentur uel quod in dies otium praebeant.

61 **16** 1 PAX RVRSVM bene, ut consolaretur, ultimam pacem posuit. 2 HAEC SI TV POSTVLES quasi dicat 'uelis' uel 'coneris'.

62 **17** NIHILO PLVS AGAS id est: nihil agas. 10

64 **19** ET QVOD NVNC TVTE TECVM IRATVS COGITAS pro 'quae', ut sit consequens 'haec uerba' (*v. 22*). sic et in Andria (*I 1, 28. 31*) 'quod plerique omnes faciunt adulescentuli, horum ille nihil'.

65 **20** 1 EGONE ILLAM QVAE ILLVM familiaris ἔλλειψις 15 irascentibus; nam singula sic explentur: 'egone illam' non ulciscar, 'quae illum' recepit, 'quae me' exclusit, 'quae non' admisit. etenim <nec> necesse habet nec potest complere orationem, qui et secum loquitur et dolore uexatur. 2 Nam amat ἀποσιωπήσεις nimia indignatio, ut Vergilius (*Aen. 20 I 135*) 'quos ego —! sed motos praestat componere fluctus'.

1 facile o.c.u.r. con.e.d. T || 3 HAEC—INSVNT] h.o.i. T, insunt B | nota *add. Sabb.* | duae V | compositiones C || 4 in—insunt om. B | insunt] inster T || 5 indutiae om. B || 7 pax r. T, par usum C | consularetur T, consiliaretur B || 8 partem *codd., corr. Westerh.* | ponit T | HAEC SI TV om. B | po. T | quasi dicat W.: quod B (quid *dett.*), om. TCV; id est si *ed. pr.* | uelis om. TC || 10 PLVS AGAS] p.a. T, plus B || 11 ET—pro] familiaris cogitas et quod nunc tecum irascentis nam singula sic explentur ego cum i pro T | TECVM—COGITAS om. B | IRATVS] agitatus C || 12 ut] et TC || 13 o.f. T, omnes (om. faciunt) V || 14 adulescentuli] ad TCV, om. B | nihil ille C || 15 ILLAM—ILLVM] i.q.i. T, illam B | ΕΛΛΙΨΙΣ B, ελλίψις (ante fam-) V, om. TC || 16 irascentis T | illam] i. T || 17 precepit T || 18 etenim] et cum TC | nec *add. Sabb.*; non Schopen | nec 2.] non C || 19 quae C || 20 amat ΔΠΟCΙΟΠΕΤΙC B, amata ἀποσιωπήσιν (σπ et v in ras. m. 2; in mg. reticentia) V, amata **** T, amata C || 21 quo C | semotos praestat C, s.m.p. T | com.f. T, compescere f. B

*of Verriof.
40 Fan.*

- 67 **22** 1 HAEC VERBA *ἐμφατικῶς* 'uerba' dixit, quae scilicet nihil effectura sunt. 2 VNA ME HERCULE FALSA LACRIMVLA expressio ad *ἀνέτησιν* ducens: et non 'uera' sed 'falsa' et non 'lacrima' sed 'lacrimula' et non 'ultra flens' sed 'oculos terendo' et non 'facile' sed 'ui' et non 'exstillauerit' sed 'expresserit'. hinc Vergilius (*Aen. II 196*) 'captique dolis l. c.'
- 68 **23** QVAM OCVLOS TERENDO MISERE VIX VI EXPRESSERIT totum sensum uerbis significantibus protulit, ut (*Verg. Ecl. III 27*) 'stridenti miserum stipula disperdere carmen' 10 et (*Aen. IV 95*) 'una dolo diuum si femina uicta duorum est'.
- 70 **25** NVNC EGO ET ILLAM SCELESTAM 'nunc' id est sero, ut Vergilius (*Ecl. VIII 43*) 'nunc scio, quid sit amor' et (*Aen. IV 376*) 'nunc augur Apollo, nunc Lyciae sortes'. 15
- 72 **27** 1 ET PRVDENS SCIENS 'prudens' est qui intellegentia sua aliquid sentit, 'sciens' qui alicuius indicio rem cognoscit. 2 Ergo 'prudens' per se, 'sciens' per alios.
- 73 **28** 1 VIVVS VIDENSQVE PEREO mire et noue 'uiuus' pereo: et 'pereo' sic dixit, ut intellegamus occidit, 20 et 'uiuus' quasi sapiens et sentiens. 2 VIVVS VIDENSQVE PEREO bene addidit 'uidens', nam 'uiuus' perit etiam qui dormiens opprimitur, 'uidens' autem qui uigi-

1 ΕΜΦΑΤΙΡΟC B, ἐμφατικῶς (ω in ras.) V, om. TC || 2 affectura T | sint V | VNA — FALSA] u · B | ME] ergo sine TC | hercule V, om. T || 3 l · T | auxesin BC, auxesim V, ausesim T || 5 fluens B | terendo T | sed om. C | ni C || 6 exillauerit T | hic T || 7 capitique C | l · c ·] l · V, id B, om. TC || 8 vix om. C | EXPRESSERIT] e · T || 9 uerbum C | <expressit> protulit V || 10 stridenti C | miserum stipulam C, stipula miserum B | disidere T | carnem C || 11 si — est] d · s · f · u · d · e · TC, si f · n · d · est V || 13 NVNC om. T | ergo C, go T | il · sce · B, i · s · T || 14 ut om. BV | nunc om. T || 15 n · a · a · T | licie T, litie C, (-ae) V | sortes] s · V, om. TC || 16 prudens et sciens TC, om. B || 17 tua C, om. B | indicio ex iud · corr. V || 18 ergo] go T | sese B | illos C || 19 Viuus ex Vnius corr. C | ui · q · p · T | mire <uiuus> B | noue nimis pro eo C || 20 et pereo om. TC | intelligamus V | VIVVS — PEREO] uiuus u · p · q · T, om. B || 22 pro eo C | uiuens C | <et> uiuus V || 23 qui etiam codd., transp. W.

lans uim patitur, ut pereat. 3 Nam 'uidere' pro uigilare posuit, ut etiam Vergilius, cum de Sileno dicit (*Ecl. VI 21—22*) 'iamque uidenti sanguineis frontem moris et tempora pingit'. 4 Ergo 'uiuus' non mortuus, 'uidens' non dormiens.

- 74 29 1 CAPTVM Sallustius (*Iug. 1, 4*) 'sin captus prauis cupidinibus'. 2 QVAM QVEAS MINIMO perseuerauit in translatione, quam iamdudum (*v. 15—16*) sumpsit a bello.
- 76 31 SI SAPIIS id est si sapias; ad inferiora iungendum est, nam aliter non intellegitur.
- 79 34 NOSTRI FVNDI CALAMITAS proprie. calamitatem rustici grandinem dicunt, quod comminuat calamum, id est culmum ac segetem.
- 80 35 INTERCIPIT proprie 'intercipit' quasi totum capit. Plautus in *Aulularia (III 6, 22—23)* 'quae sola interbibere, si uino scatat, Corinthiensem fontem Pirenem potest'.

2.

- 82 2 NEVE ALIORSVM (<'aliorsum') in aliam partem, ut seorsum et retrorsum dicitur.

1 patiatur et pereat *codd., corr. Sabb.* || 2 ut] unde *ed. pr.* | cum] posuit *TC* | dicit *B*, d. *V*, *om. TC* || 3 frontem (*f. CV*) moris sit t. p. *TCV* || 4 uiuus] uiuens *B* || 5 dormiens (<non dormiens> *B* || 6 captum^s (*corr. m. 2*) *V* | paruis *B*, prauis *T* || 7 cupiditatibus *V* | quea *T* | minimo (-mis *C*, m. *T*) <quam queas (quamq. *T*)> *codd., corr. ed. pr.* || 8 iam diu *TC* | scripsit *T* | a bello *ed. pr.*: ab illo *codd.* || 9 si *om. C* | si *om. B* || 10 intelligetur *TC*, -geretur (*ex -gitor corr. m. 2*) *V* || 11 nostri f. c. *T*, *om. B* | proprie <calamitas> *dett.* || 12 calamen *V*, calamitatem (*sser. al' mum*) *C* || 13 culmen ac segetem *T* || 14 proprie *om. T* | intercipit *om. BT* | quasi] quia *T* || 15 aulu *C* || 16 interbibere sibi noscat at (*ac TC*) *TCV*, sibi interbibere noscat at *B*; scatet *codd. Plauti* | corinthi esse *T* | frontem *B*, fortem *TC* | pireneum *V*, et pirenem *B*, ipsum inter *C*, (*lac. add.*) *T* || 18 *adnot. de tota scaena excidisse recte statuit Schopen; ed. pr. add.*: Miseram me uereor ne illud grauius tulerit phedria | NEVE *om. B* | aliorsum *add. dett.* | <·1·> in *V* | ut *om. TC* || 19 et *om. TC*

- 83 3 QVOD HERI INTROMISSVS NON EST haec lenius ut de facto suo loquens, <at ille dolens> 'excluit, reuocat' inquit, 'redeam? non, si me obsecret' (I 1, 4).
- 84 4 1 TREMO HORREOQVE ex amore nimio. nimius ignis effectum frigoris reddit, ut ex frigore nimio effectus ignis 5 existit, secundum illud quod physici aiunt 'ἀκρότητες ἰσόρητες'. hinc et Vergilius (*Geo. I 93*) 'aut Boreae p. f. adu.' inquit. 2 TREMO HORREOQVE POSTQVAM ASPEXI HANC natura magni caloris etiam horrorēm incutit, ut nimiae febres.
- 85 5 1 ACCEDE AD IGNEM HVNC aptius 'ignem' meretricem 10 accipiemus quam aram Apollinis *Agyiei*, uel quia *Agyiei* amator uritur, ut (*Verg. Ecl. III 66*) 'at mihi sese offert ultro meus ignis Amyntas', uel quia auida et auara est, ut ignis, alimenterum. 2 IAM CALESCES PLVS SATIS noue, id est aequo. et alibi (*Heaut. I 2, 24*) 'quam 15 ne quid in illum iratus plus satis faxit, pater'.

3 IAM CALESCES PLVS SATIS noue, sed intellegitur plus satis quam horrueras. 4 Hoc quidam putant, at mihi uidetur de his esse, quae a ueteribus geminabantur,

1 QVOD HERI *om. B* | intromissis *T* | haec *om. C* | lenius *TC* || 2 at ille (*sic Sabb.*) dolens *W.*; at Phaedria *Steph.* || 3 redeam — obsecret *om. B* | nunc sine me obsecret *C*, n · s · m · o · *T* || 4 Tremo h · q · *T* || 5 affectum *C* | frigas redit *T* | ex *om. TC* | affectus (a *in e corr.*) *C* || 6 extitit *C*, *om. T* | ΔΡΟΤΗΕC ICOTETE C *B*, ἀροτήτες ἰσοπτες *V*, opōtreto *T*, apōte · To · *C* || 7 et *om. TV* | boream *codd.* | p.] b · *C* | fr · *T* || 8 adu · *B*, at · n · *V*, *om. TC* | inquit *om. B* | Tremo h · q · p · a · h · *T*, horreo *B* || 9 naturam *C* | coloris *C* || 10 IGNEM HVNC] i · h · *T*, ig · *B* | actius *T* | <ad> ignem *B*, *om. T* || 11 ΔΓΥΧΕI *B*, δελφυι *V*, uel *** *T*, *om. C*; Ἀγυιαίου *Sabb. An' Agyiei?* || 12 uritur] utique *T* | ut *om. V* | ad *T* | o · u · m · i · a · *V*, o · meus ignis amintans *T*, omīs ignis amintans *C* || 13 et amara (*corr. m. 2*) *V*, et (uel *C*) amata *TC*, amara et auara *B* || 14 iam c · p · s · *T* | sa · *B* || 15 noue — 17 SATIS *om. B (LP)* | noue <sed intelligitur plus satis (p · s · *om. V*, post de quo *inser. D*) quam (quo *CV D*)> id est de quo *codd.* (*cf. schol. sq.*); id est plus aequo *Steph.* *Cf. Schlee p. 115, 26* plus satis: plus iusto || 16 nequit *C* | fixit *T* || 17 iam c · p · s · *T* || 18 satis] sapere *T* || 19 ^{at} sed (*corr. m. 2*) *V* | uidetur de his *BV*¹, de his uidetur *TCV*² | quae ueteres geminabant *B*

ut 'plerique omnes' (*Andr. I 1, 28; Phorm. I 3, 20*) id est omnes et 'pleraque omnia' (*Heaut. IV 7, 2*) id est omnia. sic etiam 'plus satis' pro satis.

86 **6** QVIS HIC LOQVITVR non imperite intellegit, qui existimant meretricem etiam hoc simulare, quod non prae- 5 uiderit Phaedriam. nam et personae et dictis eius ceteris hoc conuenit et tunc erunt gratiosa omnia, quae supra dixit.

87 **7** CVR NON RECTA INTROIBAS quasi parum fuerit 'introibas', satis mire additum 'recta'. *Deshall. recta in A omnia, of Don. Andr. 633, B-14 I 124 A.*

88 **8** 1 DE EXCLVSIONE VERBVM NVLLVM plenus admirationis 10 est nec accusationi nec satisfactioni locum reliquisse meretricem callide dissimulata iniuria. 2 QUID TACES et hoc callide, quasi innocens ne suspicetur quidem, quid succenseat adulescens.

89 **9** 1 SANE QVIA VERO HAE MIHI PATENT SEMPER FORES 15 tolle 'sane' et 'uero' et pronuntiandi adiumenta uultuque dicentis et in uerbis non negatio sed confessio esse credetur. 2 Nam 'uero' ironiae conuenit, ut (*Verg. Aen. IV 93*) 'egregiam uero laudem et s. a. r.'

90 **10** 1 AVT QVIA SVM APVD TE PRIMVS duo dixit, quae 20 dolet: quia clausae fores et quia posterior habetur praelato milite. 2 AVT QVIA SVM APVD TE PRIMVS subauditur 'ideo non recta introii'. 3 MISSA ISTAEC FACE

2 id est] hoc est *TCV* || 3 etiam] et *T* || 4 *QVIS om. C* | h. 1. *T* || 5 prouiderit *BTC* || 6 ceteribus *T* || 7 tunc erunt *om. B* | gratiora *Steph.* || 8 *NON* | n. *T* | *RECTA* | r. *BT* | introhibis *C*, intro. *B*, it. *T* | quasi — introibas *om. TC* | fuerat *B* || 9 additum <est> *recta* satis mire *B* || 10 de ex. *B* | uerbum n. *T*, n. uer. *B* | plenus *Rabbow*: plus *codd.* || 11 accusatione *T* | satisfactione *TC* || 12 callide] callida *CV*, calida et *T* | quid t. *T* || 13 innocens *C*, ignorans *T* | quod *B* || 15 quia uero *BV*¹, uero quia *CV*², quia uero q. *T* | he mihi (h. m. *T*) s. p. f. *BT* | *FORES om. C* || 16 uero et] uereor *TC* | adiumentum *TC* | uultuque *B* || 17 et *om. CV* || 18 crederetur *codd.*, corr. *W.* | uero <semper (sp *T*)> *TC* (semper *vel* sepe *det.*); cf. *Andr. IV 4, 16* | ironie <non> *B*, yronice *C* | cum uenit *C* || 19 s. a. r.] spolia ampla refertis *B* || 20 aut quia s. *T*, *om. B* | apud te pri. *B*, a. t. p. *T* | quae ex quia corr. *C* || 21 dolet <et> *Steph.* | prelatio *C* || 22 s. a. t. p. (primus *B*) *BT* || 23 non] nunc *T* | recte *TC* | introiui *V*, interiori *T*, introii uia *B* | missa i. f. *BT*

alia dissimulatio et durior post admonitionem. 4 Sed bene intellegit, qui hoc a meretrice ridente molliter et osculum porrigente dici accipit.

91 **11** 1 QUID MISSA magna uirtus poetae est non sententias solum de consuetudine ac de medio tollere et ponere in comoedia, uerum etiam uerba quaedam ex communi sermone, <unde> est quod ait nunc 'quid missa?'

2 O THAIS THAIS VTINAM MIHI ESSET PARS AEQVA AMORIS TECVM uel amandi uel non amandi scilicet.

92 **12** AC PARITER FIERET 'pariter' similiter. Sallustius (Hist. I fr. 92 M.) 'cui nisi pariter obuiam iretur'.

93 **13** VT AVT HOC TIBI DOLERET ITIDEM VT MIHI DOLET si ambo amaremus.

95 **15** 1 ANIME MI <MI> PHAEDRIA 'mi' uocatiuus est ab eo quod est meus. 2 Vide quam familiariter hoc idem repetat blandimentum; uult enim Terentius uelut peculiare uerbum hoc esse Thaidis: adeo totiens dictum est 'tunc hic eras, mi Phaedria?' (v. 6), 'ne crucia te obsecro, anime mi, <mi> Phaedria' (v. 15), 'quaesiui: nunc ego eam, mi Phaedria, multae sunt causae' (v. 64—65), 'mi Phaedria, et tu' (v. 110—11). 3 NE CRUCIA TE OBSECRO ANIME MI <MI> PHAEDRIA haec rursus nisi amplectens adulescentem mulier dixerit, uidebitur 'ne crucia te' sine

1 admonitiones T || 2 haec V || 3 porrigente] praebente V || 4 quid m. T | est om. T | sentias C || 7 unde add. Schoell; ut Sabb., quale Steph. | est om. V | nunc om. B (t. Sabb.) || 8 o — ESSET om. B | o . t . t . ut . m . e . p . e . a . t . T | MIHI ESSET] \overline{m} C | AEQVA] e . B || 9 scilicet uel non amandi V || 10 ac pariter f. T, om. B | pariter] . i . V || 11 cu T | pariter obuia miseretur TC, obuia pariter miretur B || 12 vt] ac pariter fieret ut (om. C) CV | ut a . h . t . d . T, om. B | i . u . m . d . T || 14 anime mi phedria CV, aie m . f . T, anime mi B | mi — meus om. B | uocantis C || 15 repetit V || 16 uult] ut T | peculiare C, om. BT || 17 uerbum hoc est C, hoc esse uerbum B | adeo] ab eo TC | tunc h . e . m . f . T || 18 ne — 19 Phaedria om. T | cruciate ex - re corr. C, pudeat B | obsecro om. B || 19 phedria <hec rursus nisi amplectens> B (cf. infra) | <et> quaesiui (que s mi T) codd. | ergo cā T, eam ego B, eam V || 20 multae — tu] et ne T || 21 phe . B | ne exercucia B, ne e . T | te ob anime mi phe B, t . o . a . m . f . T || 22 rursus T || 23 ne exercucia te B, ne e . t . T

Social las
mi, cui boue
Di gith a. p.
For tabla
uiontam in
A. P. offer uollet
ant. 2. 1. p. or
auuicant
las.

affectu dicere. sed sic dicit 'ne crucia te' et eo gestu, quasi in eo et ipsa crucietur; nam ideo subicit 'anime mi' hoc est animus meus.

- 96 **16** NON POL QVO QVEMQVAM PLVS AMEM hoc totum nimis blande et cum contractatione adulescentis dicit meretrix. 5
- 97 **17** FACIENDVM FVIT legendum faciendum scribendum: totum hoc semper necessitati adiungitur, ut Vergilius (*Aen. XI 230*) 'aut pacem Troiano ab r. p.' et alibi (*Aen. VIII 441*) 'arma a. f. u.'
- 98 **18** 1 CREDO VT FIT MISERA PRAE AMORE EXCLVSTI HVNC 10 FORAS oratorie ac facete additum 'misera'. 2 *Et* cum illa a deriuatione causae argumentaretur, mire a Parmenone correpta est, uerisimile non esse, ut, quem quis amat, eundem possit excludere. 3 EXCLVSTI HVNC FORAS 15 *παρὰ προσδοκίαν* intulit intuens puellam et ei ostendens Phaedriam, ut ostendat, quam falsa ac repugnantia loquatur meretrix.
- 99 **19** AGE SED HVC QVA GRATIA TE ACCERSI IVSSI AVSCLVTA 20 corripientis est modo 'age', non hortantis aduerbium.
- 100 **20** 1 TE ACCERSI IVSSI AVSCLVTA hoc est quod supra 20 ait (*I 1, 1—2*) 'non eam ne nunc quidem, cum accersor ultro?' 2 DIC MIHI meretricia calliditate commendat quae dictura est.

1 et eo gestu *BV*, et cum gestu *T*, et gestu *C*; *del. Schopen* || 2 et <in> ipsa *B* (etiam ipsa *t. Sabb.*) | cruciatur *TC* | nam] et *C* || 3 id est *B* | <o> animus *V* || 4 quoque quem *B*, q · q · *T* | p · a · *T* || 5 contractione *TV*, conditione *C* | dicit meretrix] hem *C* || 6 faciendum *C* | *fvir om. B* | faciendum *CV*, (*post scribendum*) *B* || 7 necessitati semper *V* | adiungetur *T* | ut *om. BT* || 9 a · u · f · *BC*, acri u · f · *T*, a · m · f · *V* || 10 *vt — FORAS om. B* | ut · f · m · p · a · e · h · f · *T* | sit *C* | pro *C* | exclusit *C*, exclusisti *V* || 11 ac] et *B* || 12 argumentatur *T* || 13 ut *sser. V*² (= *dett.*), *om. BTC* | quis quem *codd., transp. Schoell.*; si quis quem *ed. pr.* || 14 exclusit *TC*, exclusisti *BV* | h · f · *T* || 15 ΠΔΡΑΠΡΟCΔΟΡΙΔΝ *B*, *παρὰ προσδοκίαν V*, ***** *T*, *om. C* || 16 quod *B (t. Wiss.)* | ac] et *C* | loquitur *B* || 18 *SED — AVSCLVTA*] s · h · q · t · a · iu · ausculta *T*, etc · *B* | *IVSSI*] iube *C* || 19 non *in ras. V*² || 20 ius · as · *B*, iussi *T* || 21 ne n · q · c · a · u · *T* | cum] cur *C*

- 101 **21** EGONE OPTIME bene non exspectauit seruus, ut pro se dominus responderet Thaidi.
- 102 **22** 1 VERVM HEVS TV HAC LEGE TIBI astute seruus reponit Thaidi uicem, nam illa ut magnum uoluit exspectari quod dictura est, iste ut falsum contemnit. 5
2 MEAM ASTRINGO FIDEM 'fidem astringo' promitto, quia uincula fidei dicuntur.
- 103 **23** 1 QVAE VERA AVDIVI mire uicem Parmeno reddidit meretrici, nam ut seruuum difficile est tacere commissa, ita meretricem rarum est uera dicere. 2 QVAE VERA 10 AVDIVI figura παρασκευή. 3 CONTINEO OPTIME proprie a metaphora uasis transtulit uerba.
- 104 **24** 1 SI FALSVM AVT VANVM AVT FICTVM EST CONTINVO PALAM EST 'falsum' est quo tegitur id quod factum est, 'uanum' est quod fieri non potest, 'fictum' quod factum 15 non est et fieri potuit. 2 Vel 'falsum' est fictum mendacium simile ueritati, 'uanum' nec possibile nec uerisimile, 'fictum' totum sine uero sed uerisimile. 3 'Falsum' loqui mendacis est, 'fictum' callidi, 'uanum' stulti. 4 'Falsum' loqui culpa est, 'fictum' uersutiae, 'uanum' uecordiae. 20
5 'Falsis' decipimur, 'fictis' delectamur, 'uana' contemnimus.
- 105 **25** HAC ATQVE ILLAC PERFLVO CONTRA 'contineo' (v. 23).

1 ego $\tilde{n}c$ C | op. T | non] ne C || 2 respondeat T ||
3 TV — TIBI] t. h. l. t. T, tu B | ascube (in mg. al' astute
m. 1) C || 4 uicem] nicens C | ut om. T || 5 quod] quae BV¹ |
contemnitur C || 6 meam a. f. T, om. B | abstringo <fidem> B || 8 audi. B, a. T | reddit dett. || 9 meretrici ex-
-cem corr. C | ut] et B | seruuum <meretrici (-cia T)> codd.,
corr. ed. pr. || 10 rarum Steph.: parum codd. | dicere uera TC |
QVAE VERA om. T || 11 audi. B, a. T | figura om. B | ΠΑΡΑ-
CREYH B, παράσκειν hoc V, ***** TC | continet B || 12 me-
tafora B, methafora TC | transtulit nascit C | uerba <eius>
TC || 13 aut u. a. f. e. con. p. e. T, etc. B || 14 quo] quod
C || 15 est om. TC V | factum om. B || 16 non est ante factum
V || 17 uerisimile <est> V || 19 est om. B (t. Sabb.) || 20 loqui
et est om. B | uersutiae Bentley: uirtutis codd. || 21 decipimus
C || 23 HAC — p. 289, 2 ILLAC om. B | hac a. i. p. T | continuo
TC V

- 104 24 6 PALAM EST PLENVS RIMARVM SVM HAC ATQVE
ILLAC PERFLVO uilis et abiecta translatio est, apta apud
meretricem loquenti. 7 Translata autem est quasi ab
aUARIO uase fictili.
- 106 26 PROIN TV TACERI SI VIS VERA DICITO utrum 5
taceri aut tuum dictum an impersonaliter infinitiuo
modo?
- 107 27 SAMIA MIHI MATER FVIT puduit dicere Thaidem
'meretrix mihi mater fuit', quod tamen significauit di-
cendo aliunde ciuem alibi habitasse. nam ideo mere-
trices peregrinae dictae sunt in comoediis, ut in An-
dria (III 1, 11) 'adeon est demens? ex peregrina?'
- 108 28 1 POTEST TACERI HOC id est uerisimile est. nec hoc
ad laudem proficit sed ad dedecus meretricis. 2 POTEST
TACERI HOC peregrinam nasci meretricem, et ideo potest 15
uerum uideri.
- 109 29 1 <PARVVLAM> PVELLAM DONO QUIDAM aetas et
sexus causa amoris sunt, cur hanc Thais puellam di-
ligat. 2 PVELLAM DONO QUIDAM MERCATOR DEDIT propter
hoc ostendit meretricem fuisse matrem, ut dono accipere 20
puellam potuisset.
- 110 30 1 EX ATTICA HINC ABREPTAM quia Athenis scaena
est constituta. 2 ARBITROR bene 'arbitror' et nihil certi:

1 p · e · T | HAC — PERFLVO *om. T* | "atque "hac *V*, hac et *C* ||
2 perfluo <etc.> *B* | obiecta *C* | est] et *T* | apud] ad *T* || 3 trans-
latum *B* | autem *post* est *V*, *om. C* | quasi *ante* est *C*, *om. T*
(*edd.*) || 4 aquaria *T* | fictile *C*, subtili *T* || 5 prout *C*, proin
t. *T* | TACERI — DICITO] t · s · u · u · d · *T*, etc · *B* | tacere *C* |
VERA] uero *C* || 6 aut tuum] actiuum *C* | an] aut *B* | *ante* in-
finitiuo (-to *TV*) *add.* aut *B*, an *C*, et *TV*, *del. W.*; ait *Schoell* ||
8 mihi (m · *T*) m · f · *BT* || 9 significauit — ciuem] signicium
**** *B* || 10 ciuem] tuum *T* | meretrix *T* || 12 adeo est *TC*,
adene *B* | d · ex p · *T* || 13 potest t · h · *BT* | id est — hoc
om. C | id est] id *T* || 14 sed <hoc> ad dedecus *T* | potest hoc
ta · *B* || 17 PARVVLAM *add. Sabb.* | puella *C* | d · q · (qui · *B*)
BT || 18 amoris *secl. Sabb.* | diligit (-ge *T*) puellam *TC* ||
19 pu · d · qui · mer · dedit *B*, puellam d · q · m · d · *T* || 20 ut]
et *C* | dono <ideo> *V* | puellam accipere *B* || 21 potuisse *T* ||
22 athica *C*, hathica *T* | HINC ABREPTAM] h · ab · *T*, *om. B* | cena
T || 23 ARBITROR] ar · *B* | <et> bene *C*

quomodo enim ausurus esset Parmeno adornare Chaeream ad uitandam uirginem, si praescisset ciuem esse?

- 111 **31** MATRIS NOMEN ET PATRIS DICEBAT IPSA quae infantis memoriae proxima sunt; nam quid prius aetas illa quam patrem matremque cognoscit? 5
- 112 **32** ET SIGNA CETERA id est domum patriam regionemque eius.
- 113 **33** NEQVE PER AETATEM ETIAM POTERAT hoc ideo addidit, ne esset minus elegans, quae nesciret.
- 114 **34** MERCATOR HOC ADDEBAT ad matris scilicet nomen 10 et patris, quod puella dicebat.
- 115 **35** 1 VNDE EMERAT a quibus, ut (*Verg. Aen. I 6*) 'genus unde Latinum' et (*Andr. II 1, 2*) 'qui <scis>? — modo e Dauo audiui' et (*prol. 10—11*) 'causam dicere prius unde petitur aurum'. 2 E SVNIO Sunium promontorium 15 est Atheniensium et in eo [forum uenalium rerum] emporium.
- 116 **36** 1 MATER VBI ACCEPIT haec figura in narrationibus basis dicitur, cum omnia pedetemptim dicuntur insinuandi gratia, ut nunc 'matri mercator dono dedit' (*v. 28—29*), 20 'mater ubi accepit'. 2 *Et* simul conuenit mulieri lo-

1 quomodo *Westerh.*: quando *BTV*, quod *C* || 2 precisent *B*, praesciret *TCV* | crimen *C* || 3 ET PATRIS] et p. *T*, om. *C* | d. i. *T* | quae] qui *TC*, om. *hic B* | infantis] in *C* || 4 memoria *C* | proxime (-mē *V*) *BV* | sunt <que infantis memoriae proxime sunt> *B* | aetas om. *B* || 6 ET om. *TC* | Siqua *C* | CETERA] e. *T* | <in> patria (-am *T*) *codd.*, *corr. ed. pr.* || 8 p. ae. *T* | POTERAT] po. *B*, p. *T* || 9 esse *B* || 10 MERCATOR om. *B* | h. a. *T* | nomen patris et p. matris (om. scilicet) *B* || 12 VNDE — aurum post 16 emporium *B* | EMERAT om. *B* | ut] et *C* || 13 Latinum] l. *T* | et — audiui] et quomodo (comodo *T*) e (a *T*) dauo (-ua *C*) modo (nunc *V*, m. *T*, om. *B*) audiui (audi *C*, a. *T*) *codd.* || 14 dicere om. *C* | unde (mihī *T*) prius *BTC* || 15 e sumo *V*, e summo *C*, om. *B* | sumum *V*, summum *C* || 16 forum uenalium rerum emporium *B*, emporium rerum uenalium est *TC*, emporium est *V*; *glossema secl. Sabb.* || 18 MATER] aliter *B* | u. a. *T* | uariationibus ex na- *corr. C* || 19 bassis *BTC* | pedetentim *codd.* || 20 dono] do. *B* || 21 accepit] a. *T*

quenti huiuscemodi mora. 3 COEPIT STVDIOSE OMNIA DO-
CERE mire non 'docuit' sed 'coepit docere' τῷ μελλήσωφ.

4 *Et* uide quam satis muliebriter. 5 MATER VBI
ACCEPTIT 'accepit' simpliciter an audiuit ingenuam, ut
(*Verg. Aen. II 65—66*) 'accipe n. D. i. et c. a. <u.> 5
d. o.?' sed melius prius.

117 37 1 ITA VT ESSET FILIA ergo uelut soror habenda est
Thaidi, et ideo sequitur 'sororem plerique esse credebant
meam'. 2 *Et* oratorie cumulat dignitatem et amorem
puellae, ut eius comparatione leniatur iniuria facta Phae-
driae.

119 39 1 EGO CVM ILLO QVOCVM VNO TVM REM HABEBAM
HOSPITE <honeste> totum dixit et quod 'hospite' et quod
'rem habebam'. 2 *Et* bene 'tunc' et non 'nunc'; nam
nunc cum duobus. 3 QVOCVM VNO REM consuetudinem, 15
amorem. 4 HOSPITE id est Attico.

120 40 1 ABII HVC Rhodo Athenas scilicet. 2 QVI MIHI
RELIQVIT HAEC QVAE HABEO OMNIA hoc ideo, ne tantundem
obsequii exigat Phaedria. at eontra Parmeno 'utrumque
hoc falsum est: effluet'. 3 Ipse exponit hoc 'utrum-
que' quid dicat. et contra dicendum est, quia praesens
amator gratatur hoc dicto.

1 huiusmodi *TV* | studiose omnia dicere *C*, studiose o.

d. *T*, om. *B* || 2 docere <omnia> *B*, dicere *C* | Τὸ μελλήσωφ
B, τῷ μελλήσωφ *V*, et ***** *T*, om. *C* || 4 ACCEPTIT] cepit *B*,
a. *T* | an] ut *B* | ingenua *C* | ut capiendi et (ut *C*) c. a. t. o.
(b. *V*) *codd.*, corr. *Schopen* || 7 ut <dicet> esset *T* | soror *om.*
C | est *om.* *TC* || 8 thaidis *V* | idcirco *B* | sororem e. p. c. m.
T || 9 meam *om.* *B* || 10 phedriae facta *V* || 12 ego cum i.
T, om. *B* | cum quo uno *B* (*t. Sabb.*), q. c. u. *T* | t. r. h. h.
T, etc. *B* || 13 honeste (*post totum*) *add. Sabb.* || 14 habebam
V, habebat *BTC* || 15 qvocvm] duo cum *C*, om. *B* | vno *om.*
B || 16 hospi. *B* | uel] *V* | athico *TC* || 17 hvc] h. *T* | qui michi
r. h. *T*, om. *B* || 18 q. h. o. *T*, "omnia quae habeo *V*, omnia
B | ne tantundem *om.* *B* || 19 obsequi *B* | adeo contra *codd.*,
corr. *Sabb.* | utrum *C* || 20 hoc — effluet] h. f. a. f. *T*, hoc fal-
ef. *B* | effluet *ex af.* corr. *C* || 21 quid *om.* *B* | est *om.* *TC* ||
22 gratatur *B*, igitur uictum *T*

- 122 42 1 NEQVE TV VNO CONTENTA ERAS quippe quae admiseris militem. 2 NEQVE SOLVS DEDIT quippe quia non omnia tua illius fuere mortui.
- 123 43 1 NAM HIC QVOQVE ἀστειως, nec 'Phaedria' sed 'hic' dixit tangens illum et quasi inuito illo haec exprobrat. 2 BONAM MAGNAMQVE PARTEM AD TE ATTVLIT haec dicuntur ἰσοδυναμοῦντα, ut (*Heaut. V 1, 53*) 'abs te petere et poscere'. 3 An potius 'bonam' specie, 'magnam' quantitate? 4 Et nunc discretiue dictum est, nam alias 'bona' pro magna accipimus et multa. 10
- 124 44 ITA EST non erat negandum, quod dixit Parmeno, meretrici satisfacere cupienti et non tacenti culpam in conscientia esse.
- 126 46 1 TE INTEREA LOCI COGNOVI oratorie priorem amatorem facit militem quam Phaedriam; nam posterius dicit hunc cognitum per absentiam militis. ergo cum militi Phaedria rualis superductus sit, consequens est, ut miles queri debuerit, non Phaedria, et propterea nihil mirum, si ordine seruato miles antepositus fuerit amatori postmodum cognito; et hoc, sine puellae et munerum causa, 20 multum pro milite contra Phaedriam ualet. 2 Sed uide meretricem, quia rem dixit percutientem, quot et

1 TV om. B | VNO] u. T | CONTENTA ERAS] c. e. T, om. B; eras cont- Ter. | admiserat TC || 2 SOLVS DEDIT] s. d. T, solus B || 3 tua omnia B || 4 ἀστειως] δετιως B, αστιως V, grece C, om. T | nec W.: nunc BCV, n. T; non ed. pr. | Phaedria] f. T || 5 hi C | haec] hoc T, om. B (t. Sabb.) | improbat C || 6 mag. que. p. a. t. ab. B, m. q. p. ad te a. T | AD TE om. V || 7 ἰσοδυναμοῦντα B, ἰσοδυναμῶντα V, ***** T, om. C || 8 speciem T, spem C, qualitate B || 9 quantitatem C | Et nunc] nunc T, om. C | est nam] nam et V || 10 alia C | bonam V | magna <et multa> T || 11 dixerat B || 12 meretricem C || 13 esse om. B || 14 TE om. TC | interea l. c. T, intera lo. B | amatorem V || 15 phe. B | nam — absentiam om. T || 16 abstinentiam C || 17 phedria C || 18 deberet B | preterea BV || 20 et hoc ed. pr.: hoc et (et om. T) codd. | puella BT | et om. C | munerum om. T || 21 multum] militum B || 22 percutientem] perurentem ed. pr.

qualia blandimenta subicit dicendo 'tute scis postilla quam intimum habeam te' etc.

- 127 **47** 1 COGNOVI proprie 'cognoui'. 2 TVTE SCIS POSTILLA QVAM INTIMVM *σχῆμα ἐπιμονή*, nam hoc ad narrationem non pertinet. 5
- 128 **48** 1 ET MEA CONSILIA TIBI CREDAM OMNIA ex praesenti actu sumpsit argumentum, quod nunc eum tanquam consultorem adhibuerit. 2 *Et* bene 'credam' secundum illud (v. 21) 'potin est hic tacere?'
- 129 **49** 1 NE HOC QVIDEM id est: hoc quoque falsum est. 10
2 DVIBVMNE ID EST me non taciturum scilicet.
- 130 **50** 1 HOC AGITE AMABO 'hoc agite' pro aduerbio corripientis est positum aut certe pro adhortatione audientiae praebendae. sic Plautus (*Asin. prol. 1*) 'hoc agite si uultis, spectatores'. 2 *Et* conuenit ueluti nutu audientiam 15 significantis et gestu hoc ipsum adiuuari. 3 HOC AGITE id est: illud desinite et hoc attendite.
- 131 **51** 1 NVPER EIVS FRATER ut adhuc amor flagrare uideatur, addidit 'nuper'. 2 ALIQUANTVLVM EST AD REM AVIDIOR uultu accommodato ad reprehensionem pronuntian- 20
tandum est. 3 AD REM AVIDIOR proprie 'auuidior'. 4 AD REM pecuniam modo dicit.

1 tute s · p · i · q · i · h · (om. te) T || 2 te habeam B, om. V |
etc. — 4 INTIMVM om. TCV || 3 COGNOVI] cog · B || 4 post i-
quam in · B | *σχῆμα ἐπιμονή Sabb.*: XEμΔΔONh B, *****
V, **** figura TC; *σχ. ἐπιμονή Schoell coll. Rhet. l. m. 46,*
24, at cf. Eun. V 4, 2, Hec. III 3, 6 | orationem TC || 5 nunc
TCV || 6 me C | t · c · o · T || 7 s · ū sit B | nunc cam tam consul-
torem adhibuit T || 8 illum C || 9 es B | h · t · T || 10 NE] nec
BTC | QVIDEM] q · T | id est] id V | est 2. om. B || 11 DVIBVMNE]
dubium est TC | EST om. V || 12 hoc ag · a · T | AMABO hoc agite
om. B | auerbio C || 13 ad oratione C, ortatione T | atntiae
T || 14 sic <hoc> TCV | si (non B t. Wiss.) uultis] sultis ed.
pr. || 15 nutum T || 16 gestum TC || 17 id est] quod TC |
definite C || 19 aliquantum V; aliquantum Ter. | est post
rem V, om. B | ad (a · B) r · a · BT || 20 accomodatis C || 21 AD
REM om. B (t. Sabb.); AD REM AVIDIOR om. t. Wiss.) | auuidior
proprie C | auuidior del. Sabb. | et rem V, om. B || 22 pecu-
niam — dicit om. B

- 132 **52** IS VBI HANC FORMA VIDET ex aliena persona uult ostendere praeter affectum quanti sibi existimanda sit et quanto munere miles Phaedriae meruerit anteponi.
- 133 **53** 1 ET FIDIBVS SCIRE uetusta ἔλλειψις. 2 PRETIUM SPERANS deest 'magnum', ut (*Verg. Geo. III 184*) 5 'stabulo frenos a. s.'
- 134 **54** 1 PRODVCIT proprie, nam 'produci' uenales dicuntur. 2 PRODVCIT VENDIT haec celeritas uendibilem indicat mercem. 3 FORTE FORTVNA id est bona fortuna. 10
- 135 **55** HIC MEVS AMICVS quia locus est meritorum, non iam 'miles', sed 'meus amicus'. uide enim quid sequatur: 'emit' inquit 'eam dono mihi'.
- 136 **56** 1 IMPRVDENS HARVM RERVM hic ostendit quam audius id faceret, si rem penitus nosset. 2 Simul etiam ostenditur quanta secreta dicat Phaedriae, utpote quae riuales nesciat. 3 IMPRVDENS HARVM RERVM IGNARVSQVE OMNIUM prudentia naturalis est, gnaritas extrinsecus uenit. 4 'Imprudens' per se, 'ignarus' per alios. 5 Hoc est: qui nec suspicatus sit neque ex aliquo audierit. 20
- 137 **57** 1 POSTQVAM SENSIT ME TECVM QVOQVE REM HABERE

1 is om. B | vbi] tibi C, u. T | h. T | f. u. B | et C | alia B, aliene T || 3 quanto V | miles om. C | phedria C | meruit *codd.*, corr. *Westerh.* || 4 et om. B | scire] s. T | uenusta B (*t. Sabb.*) | ΕΔΔΙΥΙC B, ἔλλειψις V, **** T, om. C || 5 spe. B, s. T || 6 stabula BV | <P> frenos V, ferenos B, frenos ex -as corr. T | s.] f. C || 7 proprie — dicuntur om. B || 8 VENDIT] uendibilem B || 9 <hic> forte TC | FORTVNA] f. T | haec est V, om. TC | bona fortuna om. TC || 11 hic om. BT | m. a. T | quia om. T | locutus B, longus T | meritori B, meritorium C || 12 iam] nam C | amicus om. TC | uide] unde T | enim om. TC | sequitur BT || 13 eam *ed. pr.*: et BV, in TC || 14 in. (i. p. T) h. rerum (r. T) BT | ostenditur V | 15 facere C | etiam om. V | auditur C || 16 phedria TC || 17 nesciatur T, nascitur C | imprudens h. r. i. q. o. T, om. B (*t. Wiss.*) || 18 est om. B | gnauitas B || 20 est om. TC | neque] nec BV || 21 sensit me (*in mg.*) quoque rem habere tecum C, s. m. q. r. h. t. T, sensit etc. B

non dictum sed quasi celatum (<sensit>). 2 SENSIT ME TECVM QVOQVE REM HABERE magno pondere dixit 'tecum quoque', tamquam irascendi magis iusta causa sit militi quam Phaedriae. nam 'sensit' et 'tecum quoque' hoc significat.

138 58 1 REM HABERE sic dixit, ut honeste res impura dicatur. 2 NE DET SEDVLO sine dolo, hoc est impense.

139 59 1 ATT semper 'ait' dicimus, cum uel inuisa nobis et audientibus uel uana dicta narramus alicuius. 2 SI 10 FIDEM HABEAT hoc est: si faciam aliquid, unde credat se tibi praeponi. 3 SI FIDEM HABEAT si credere cogatur.

4 Id est si credat: unde fideiussor dicitur, hoc est auctor credendi. 5 SE IRI PRAEPOSITVM TIBI APVD ME ἀναστροφή in uerbo 'praepositum iri'. 6 Necessaria 15 implicatio in his, quae dura dictu sunt.

142 62 SED EGO QVANTVM SVSPICOR alta et acuta inuentio: scit meretrix amatores hoc solo inimicos esse, quod idem diligunt; magnifice igitur, ut rivalis odium deleniret, uult persuadere Phaedriae non se amari sed uirginem. 20

143 63 1 AD VIRGINEM ANIMVM ADIECIT cur hoc inferat? ut uel laedendi militis causa Phaedria patiatum eum, quam amet et nolit, uirginem dono dare. 2 ETIAMNE AMPLIVS

1 non — HABERE om. B | non] quo nunc T | celebratum T | sensit add. Sabb. | sensit sscr. C¹, sentit T | me quoque (om. tecum) T, om. C || 2 REM — quoque om. TC || 3 quoque <rem habere> B | tamquam om. T | iuste BTC || 4 nam] non T | <et> quoque B || 6 sic] magno pondere V (cf. supra) || 7 NE DET om. BV | sedulo — impense post 5 significat V | sedulo <est> V, s · T | impense sine dolo (om. hoc est) B || 10 et om. C || 11 HABEAT om. B | id est B || 12 si fi · ha · B || 13 hoc] id B || 14 SE IRI] sciri C | praeposito T, pre · B | TIBI — ME] t · a · m · T, om. B || 15 ἀναστροφή B, ἀναστροφή V, ***** T, om. C | iri] in B, om. C || 16 dicta codd., corr. Steph. || 17 SED EGO om. B | q · s · T | aucta TC || 18 sit C, sic B | quid B || 19 dicunt C | magnificate C, -ca T | deliniret TCV; declinet Klutz | uult] nil C || 20 persuade C || 21 AD VIRGINEM om. B | a · BT | adicit T || 22 ludendi V | quem BV || 23 nolit (uelit V)] sc. Thaidi dono dare; colit Bentley, colat Westerh. | AMPLIVS] a. T

mundat Terentius, ut solet, res huiusmodi per ἔλευψιν suam.

144 **64** 1 NIHIL NAM QVAESIVI NVNC EGO optime purgavit Terentius, quod mox liberalibus nuptiis fuerat obfuturum, si uitiatam uirginem duceret Chaerea. necessario ergo 5 defenditur, tamquam quae honeste nuptura est.

145 **65** QVAMOBREM CVPIO ABDVCERE etiam hoc uerbo gratificatur Phaedriae, non enim 'accipere' ut ab amico remunerante, sed 'abducere' ut ab stulto et experte.

144 **64** 2 NVNC EGO EAM MI PHAEDRIA MVLTAE SVNT CAUSAE 10 non indiligenter considerauerunt hanc meretricis orationem, qui illam instar controuersiae rettulerunt. nam et principium est (v. 1) 'me miseram! ueoreo ne illud grauius Phaedria tulerit' et narratio (v. 27) 'Samia mihi mater fuit' et partitio cum confirmatione (v. 64) 'nunc ego eam, 15 mi Phaedria, multae sunt causae quamobrem cupio abducere: primum quod soror est dicta' etc. et reprehensio (v. 82) 'egone id timeo?' et (v. 99) 'egone non ex animo misera dico?' et conclusio per conquestionem (v. 99—102) 'quam ioco rem a me <...> impetrare abs te nequeo, 20 biduum saltem ut concedas solum'.

147 **67** 1 VT SVIS RESTITVAM AC REDDAM restituimur

1 mundat *B*, munde *TCV*; munde ait *Sabb.* | ΕΔΔΥΝCIN *B*, ἔλευψιν *V*, ***** *C*, (post suam) *T* || 3 QVAESIVI] q. *T* | NVNC] n. *T*, om. *B* | ergo *B*, e. *T* || 5 cherea duceret *TC* | ergo om. *TC* || 6 tamquam quae ed. pr.: quam que *C* (*B. t. Sabb.*), quamquam *T* (*B. t. Wiss.*), quae *V* | ductura *V* || 7 cvpio] cup. *T*, c. *B* | abducere (post etiam) *C*, ab. *B*, a. *T* | etiam] tunc *T* || 9 ut] et *C* | ab] a *TC* | et] ut *C* || 10 NVNC — PHAEDRIA om. *B* | EAM] ea *T*, om. *V* || 11 non] et nunc *T* | considerauere *V*, <et> considerauerunt *T* | hanc om. *B* || 12 instar om. *B* | retulere *V* || 13 ueoreor] u. *T* | ne om. *TC* | il. gra. ph. tulerit *B*, i. g. f. t. *T* || 14 mihi m. f. *T* || 15 confirmatione in ras. *V*² | <ut (et) *T*> nunc *codd.* | eam m. f. m. s. c. q. c. a. p. q. s. e. d. *T* || 16 <eam> abducere *B* || 17 quod] quia *C* | dic. *B* | et om. *T* || 18 et egone] rogone *T* || 20 <ut> quam *codd.* | rem ioco *B*, l. *T* | a me] ante *TC* | lac. *sign. Sabb.* | impetre *B*, ip. *T* | abs n. b. s. u. c. solum *T* || 22 vt om. *TC* | a. r. *T* | restituimur *V*, -mus *BTC*

his, quibus nos uolumus, reddimur his, qui nos uolunt.

2 Ergo restituimur uolentes, reddimur uolentibus. sed in hac utrumque est. 3 SOLA SVM HABEO HIC NEMINEM 'sola' ad familiarium refertur absentiam, 'habeo hic neminem' ad alienorum amicitiam. potest enim sola 5 domi esse, habere tamen aliquem foris. 4 Et 'habeo hic neminem' plus sonat quam 'neminem hic habeo'.

5 Et 'sola sum' ab his quos natura conciliat per se, 'habeo hic neminem' eorum qui uoluntate iunguntur.

148 68 1 NEQVE AMICVM bene hoc apud amatorem, nam 10 aliud est amator, aliud amicus: amator qui ad tempus, amicus qui perpetuo amat. 2 An quia in patris potestate est Phaedria? 3 QVAMOBREM PHAEDRIA in necessariis interponi nomen licet audientis.

149 69 1 CVPIO ALIQVOS PARARE AMICOS BENEFICIO MEO 15 hic ostendit specialiter, cuiusmodi amicos quaerat, ne Phaedriam contemnere uideatur. 2 PARERE AMICOS BENEFICIO MEO quia pariuntur et suo, sed minus diligunt. *scilicet beneficio*

150 70 1 ID AMABO ADIUTA ME QVO ID FIAT FACILIVS

1 nolumus C | reddimus BV, redimus T, reddamus C, corr. Steph. || 2 restituimus codd., corr. Sabb. | uolentē B, uoluntate C, -tis T | reddimus codd., corr. Sabb. | nolentibus C || 3 hac] sc. uirgine, svm] s. T | hic habeo C, ha. T | n. T || 4 sola — neminem om. B | familiarum C | habeo h. n. T || 5 ad] sed TC, non ad B | alienorum V || 6 habeo h. n. T || 8 natura] nam C | consiliat T | per se CV², per T, om. B (t. Sabb.) V¹ || 9 habeo — AMICVM om. T | hic om. CV || 10 nam Goetz: an (sscr. T) codd.; an quia ed. pr., quia Steph., del. Sabb. || 11 <et (sscr. C)> aliud TC | <est (del. C)> amicus CV | <et> amator TC | amator <amicus amator> B | qui] id TC || 12 qui om. C || 13 potestatem B | Phaedria] ne in necessariis inopem uideretur add. ed. pr.; ne inops esse uideretur Sabb. | QVAMOBREM PHAEDRIA om. BC || 14 in necessariis] in rebus seriis Westerh. | nomen interponi V || 15 aliquos p. a. benef. m. <quia parantur et suo sed minus> B (cf. infra), a. p. a. b. m. T | amicos parare C | me C || 16 hic — 18 MEO in mg. V² || 17 phedria C | uideat T, (ante contemnere) C, uideretur V² | parare codd., corr. Sabb. | a. b. m. BT || 18 pariuntur TV¹, parantur BV² || 19 adiua C, a. BT | ME] m. T, om. B | q. i. fit (f. T) f. BT

- παρέλκον*: bis 'id' posuit. 2 ADIVTA ME mira coactio: pro 'patere excludi' 'adiuta me' dixit.
- 151 71 1 SINE ILLVM blande 'sine illum', tamquam in manu eius sit iniuriam non pati et excludi militem; non enim dixit 'fer' aut 'patere' sed 'sine'. 2 PRIORES 5 PARTES HOSCE ALIQVOT DIES honeste circumloquitur et oratorie, ne dicat 'abi foras' atque 'excludi te patere'.
- 152 72 1 NIHIL RESPONDES iam silentium accusat, quia seit nihil contrarium responsurum. 2 *Et* satis blande 'mihi' dixit, tamquam: cui debeas amoris uicem. 10
- 153 73 EGON QVIDQVAM facete exprimitur amantis ira, amoris integratio (*cf. Andr. III 3, 23*).
- 154 74 1 TANDEM PERDOLVIT nimis doluit. 2 Id est persensit dolorem. 3 *Et* TANDEM quasi qui impatiens fuit. 4 TANDEM PERDOLVIT VIR ES eleganter uariavit 15 personas, secundam et tertiam. 5 VIR ES non 'puer' nunc es, sed iam 'uir', qui meretricem contemnis.
- 156 76 HINC EST ABREPTA EDVXIT MATER PRO SVA uide *μίμησιν* cum odio inductam et deprauatam pronuntiatione ita, ut et *ὁμοιοτέλευτα* non uitarentur de industria: 'ab- 20 repta' 'pro sua' 'soror est dicta'.
- 158 78 1 HAEC NVNC VERBA id est false dicta. 2 HVC REDEVNT ut excludar.
- 160 80 1 NISI ILLVM PLVS AMAS QVAM ME repudiatis causis,

1 ΠΑΡΕΛΑΡΟΝ *B*, *παρέλκον V*, **** *T*, *om. C* | adiuua *TC* | cohactatio *T* || 2 pate *C* | adiuua *TC* | me *om. B* || 3 SINE ILLVM *om. B* || 4 iniuria *TC* | nos *T* | exclusum *TC* || 6 h. a. ad. *T* || 8 respondet *C*, res. *B* | iam (nam *T*) licentius *TC* || 9 sit *C*, si *B* | respon **** *B* | Et] eae *T* || 10 uicem] ante *T* || 11 egone *B* | facete] facere *TC*, facile *B* | exprimitur <illud> *ed. pr.* || 13 TANDEM *om. B* | perdo. *B* || 14 qui *om. T* || 15 tan. perdo. *B* || 16 personam *TC* || 17 nunc *om. B* | es *om. BCV* | sed *om. T* | iam *om. CV* || 18 hic *C* | arepta *B*, abiecta *T* | duxit *BTC* || 19 mimesim *B*, imnisim *T*, minusin *C*, *νυμείσιν V* | et deprauatam *om. TC* || 20 et *om. C* | ΕΜΟΙΟΤΕΔΕΥΤΑ *B*, *ὁμοιοτέλευτα V*, **** *T*, *om. C* | tuta- rentur *C* || 21 <quasi> pro *B* || 22 HAEC *om. B* | falsa *T* || 23 excludat *C*, ex. *B* || 24 ames (-as *V*) plus *TCV*

quas illa attulerat, per deriuationem causae hic aliud inducit esse cur repellatur. 2 ET ISTAM NVNC TIMES QVAE ADVECTA EST adeo, inquit, amas militem, ut etiam inuideas, si quam amauerit.

161 81 TALEM PRAERIPIAT TIBI *εἰσωνεία* stomachantis amatoris.

162 82 QUID TE ERGO ALIVD SOLLICITAT quid est, inquit, si hoc non est?

163 83 1 NVM SOLVS ILLE DONA DAT hic iam quasi quaestiones tractantur: sed ille munus aduexit. 2 † NVM SOLVS 10 ILLE DONA DAT † possunt enim dona dari sed exigua aut minus libenter, et ideo mentionem benignitatis adiecit.

3 NVM VBI MEAM BENIGNITATEM sed ille benignus est. 4 NVM VBI numquid alicubi. 5 Aut si 'nuncubi' legimus, erit temporis aduerbium, ut sicubi quo 15 in loco, qua in re. 6 NVM VBI MEAM BENIGNITATEM intellegit se et dona obtulisse et id benigne saepe fecisse; nam plerumque ingrata dona sunt, in quibus benignitas non apparet, quae aut in quantitate rerum est aut in facilitate praestantis.

164 84 CLAVDIER claudi aut claudicare. Sallustius ^{or. Maury²⁰} (*Hist. III fr. 48, 25 M.*) 'neque enim ignorantia res claudit' et (*fr. inc. 23 M.*) 'nihil socordia claudebat'. *q. ad 931 claudit pro claudat*

1 pro deriuatione C | inducit] incidit BC, dicit V; conicit Sabb. || 2 ista C | nunc t. que a. est B || 3 inuidias T || 4 amaueat TC || 5 precipiat C | ΠΡΩΝΙΔ B, *εἰσωνεία* V, **** T, om. C || 7 QUID — SOLLICITAT] quid te a. B | TE] re C | inquit om. B || 9 NVM] non TC | il. do. dat B, i. d. d. T || 10 minus B | NVM — DAT om. B; schol. pert. ad NVM VBI MEAM BENIGNITATEM || 11 DONA DAT] donabat TC | dona donari TC || 13 nunc T | m. b. T, be. me. B | sed] sic V | ille <qui> TC, (qui in mg. m. 2) V || 14 nuncubi T | numquid] aliquid TC | sic T | num ibi B || 15 sicubi ed. pr.: sit ubi codd. || 16 quam TC | in re] iure T, rē C | nuncubi T, ubi num C | m. b. T || 17 sed et B | obtulisse ex att. corr. C || 18 plerumque] plurimum B (t. Wiss.) || 19 aut 1. om. C | in 2. om. B || 21 CLAVDIER] claudere T || 22 ignorantia] ignauia Sabb. | res ante ign- B || 23 socordia (a ex e corr.) B, secordia TV, secordie C | claudiebat T, claudicabat C (sic et Maurenbr.).

165 85 1 NONNE MIHI VBI DIXTI plus dixit 'ubi dixti cupere te', quam si diceret 'petisti ut emerem'; plus est enim id praestitisse, quod qui acceperit non ausus fuerit postulare. 2 CUPERE TE uult rem parui pretii ex illius cupiditate et suo labore perpendi. 3 EX AETHIOPIA 5 non 'Aethiopissam' sed honestius 'ex Aethiopia'.

166 86 RELICTIS REBUS OMNIBVS QVAESIVI haec iam omnia in beneficiis considerari solent.

167 87 1 QVAESIVI uide quemadmodum adhibeat atque aerumnas sibi difficultum munerum dicat imposuisse meretricem: 'ex Aethiopia ancillulam' inquit 'dixti te cupere'; quid ego feci in re caeli ac solis ac paene orbis alterius? 'quaesiuui', nec enim in promptu erat. 2 Deinde non 'petisti' sed 'dixisti', nec 'uelle te' sed 'cupere', non 'nigram' sed 'ex Aethiopia', nec 'dedi' sed 'relictis rebus omnibus 15 quaesiuui'; quid hic non exquisitum, quid non ita expressum, ut nihil addi possit? 3 PORRO EVNVCHVM deinde uel postea uel multo post. 4 EVNVCHVM VELLE eunuchos a Persis institutos putant ex captiuis; a Babylonibus enim Hellanicus auctor exstat id habuisse. 5 PORRO EVNVCHVM 20 DIXTI VELLE TE uide quemadmodum, ut maius faciat quod praestitit, non semel imputat duo mancipia, sed primo

1 NONNE — VBI *om.* B | DIXTI] d. T | <che> dixit C | dixti <mihī> B, dicti C | te cupere V || 2 enim est T || 3 id *om.* V | fuerit] sit V || 4 cuperem C | uult rem] mulierem TC | ex] et C || 5 et *om.* B | ex ethi. B || 6 non — sed *om.* B | honestius quam si ethiopissam B || 7 REBUS — QVAESIVI] re · o · quae · B, e · o · a · T || 9 uide] unde B | adhibeat BV, exhibeat C (*dett.*), exhuicat T; exaugeat *Sabb.*, <studium> adh- *Schoell* | atque] aiatque *Sabb.*; *om. dett.* || 10 <cum> erumpnas T | numerum C | dicat *om.* TC (*dett.*); *Sabb.* || 11 ex *dett.*, *om.* BTCV | ethiopiam BCV | ancillam T, (-a) C || 12 in re] iure C, in te B | paene *om.* T || 13 nec T, nunc BV, num C || 14 te *om.* BV | omnibus rebus TC || 17 porro heu · T || 18 ^{hand} multo (*sscr. m. 2*) V || 19 babilonibus (babyll- V, babill- BT) *codd.*; babiloniis *ed. pr.* (babilonis D) | enim *del. Sabb.* || 20 ellanicus BTV, elanicus C | auctor *Steph.*: antiquior (-quorum TC) *codd.* | exstat B, existit V, extitit C (*dett.*), exnrit T | id] uel T | e · d · te · uel · B, eu · d · u · T || 21 dicti C | TE *om.* TCV | uidi C

puellam, deinde eunuchum: illam quia 'ex Aethiopia', hunc quia 'solae utuntur his reginae'. quid tale Thaidi riuialis dedit? 6 EVNVCHVM εὐνοῦχος εἴρηται ὡς εὐνήν ἔχων, τοῦτ' ἔστιν φυλάττων, ὡς ἡμίονος θραυδοῦχος σκηπτούχος' εὐνήν οὖν γυναικὸς κένδρος.

168 88 1 REGINAE 'reginae' diuites, sed ἐμπατικώτερον est. 2 QVIA SOLAE VTVNTVR HIS REGINAE uarie 'eunuchum' dixit et intulit 'his', ut (*prol. 1—3*) 'si quisquam est qui placere se studeat bonis quam plurimis et minime multos laedere, in his poeta hic nomen profitetur 10 suum'. 3 REPPERI plus est quam 'emi'. 4 Et uide quam propriis et amplissimis uerbis usus est, quia et ancillam 'ex Aethiopia' et eunuchum (<'quia solae utuntur his reginae'); illam 'quaesiui', hunc 'repperi'. 5 Ergo uigilanter ancillam 'quaesiui', hunc 'repperi': neutrum 15 enim horum facile positum erat. 6 QVIA SOLAE VTVNTVR HIS REGINAE nota, cum 'eunuchum' singulari numero praeposuerit, 'his' subiunxisse. 7 Sed 'his' non ad eunuchum rettulit, sed ad delicias aut quid tale: quia solae utuntur huiusmodi deliciis seruitiisque reginae. 8 Et 20

1 eunuchum] *hic habent codd.* 'quia solae (solo *T*) utuntur (ut. *B*) hic (om. *B*) reginae (re. *B*, regimē *T*)', quae post 13 eunuchum *transp. Sabb.* | ex om. *T* || 2 quia om. *B.* (*t. Wiss.*) | utuntur h. re. *B*, reginae utuntur (om. his) *TCV* | tali *B* | Thaidi *dett.*, om. *BTCV* || 3 eunuchus *T* | εὐνοῦχος ιρηται ὡς εὐνήν ἔχων τοῦτέστιν φρακατων ὡς ἡμίονος θραυδοῦχος σκηπτουχος εὐνήν ἢ τινεν κεν αναρος *V*, εὐνοῦχος εἴρηται ὡς εὐνήν ἔχων τοῦτῶ ἔστι φυλάττων ὡς ἡμίονος θραυδοῦχος σκηπτούχος *M*⁴, ***** *T*, om. *BC*; εὐνοῦχος εἴρηται ὡς εὐνήν ἔχων τοῦτέστι φυλάττων ΟΟΟΕΙΝΓΥΝΕΝΚΕΚΑΝΔΡΟΟ *Lindenbr.* (*ex cod. Cuiac.*) || 6 reginae om. *BTC* | sede ΜΤΔΦΔΤΙΡΟΤΕΡΟΝ (non *add. t. Wiss.*) *B*, sed ἐμπατικώτερον non *V*, sede ***** non *T*, sedes non *C* || 7 utuntur h. re. *B* || 8 et om. *C* | quisque *C* || 9 est om. *B* | se (*s. T*) post studeat *TC* | q. p. et m. *T* || 10 multos] malos *C*, m. *BT* | le. *B*, l. *T* | in his p. hic n. *B* | pro. suum *B*, prof. s. *T* || 11 Et om. *B* || 12 et 2. om. *TCV* || 13 ex om. *T* | quia — reginae *add. Sabb.* (*cf. supra ad 1*) || 14 illum *T* || 15 hec *C* | neutrum <eorum> *TC* || 16 quia *T* || 17 eunucho *TC* || 18 hic (?) *T* | ad om. *T* || 20 huiusmodi — 302, 1 hic om. *T* | seruitutisque *C*

oratorie hic subdidit quod in ancillula praetermisit, quia nulla Aethiopissa honesta dici potuit. 9 *Et* 'reginas' modo diuites dicit. in Phormione (*I* 2, 20) 'o, regem me esse oportuit!'

169 89 1 HERI MINAS VIGINTI PRO AMBOBVS DEDI recen- 5
tiora beneficia grauiora sunt aduersum ingratos. ergo a
tempore inducitur exprobratio. 2 PRO AMBOBVS DEDI
melius amborum pretium, quam ut separatim diceret,
quantillo emerit ancillulam nigram, de qua mox (*III* 2, 18)
dicetur 'hic sunt tres minae'. nam constat eunuchum 10
solum emptum esse minis uiginti, ut ipse Parmeno con-
fitebitur seni (*V* 5, 14).

170 90 TAMEN CONTEMPTVS ABS TE et hoc seruatur in
beneficiis, nam maiora sunt cessantibus meritis eorum,
quibus praestantur. 15

171 91 1 OB HAEC FACTA ABS TE SPERNOR hic duplex pro-
nuntiatio est: uel per interrogationem uel per inuidiosam
exprobrationem. 2 *Et* melius uelut indicatiuo modo
quam interrogatiuo profertur; hoc enim est multo grauius
quam illud. 3 OB HAEC FACTA ABS TE SPERNOR sic Vergi- 20
lius (*Aen.* *IV* 217—18) 'nos munera templis quippe tuis
ferimus'. et cum interrogatione uel cum increpatione pro-
ferri potest. 4 QUID ISTIC hoc aduerbium consentire inci-

1 quod *sscr.* *V*², *om.* *BTC* | in] et *TC* | ancillam *TC* |
2 Aethiopissa *om.* *TC* | Et *om.* *B* || 3 <has> modo *TCV*,
om. *B* | dicit *om.* *B* | ut *add. ed. pr.* | o] ha *TC* || 5 mi.

B | VIGINTI] d. *T*, decem *C*, ^{xx}decem *V*, *om.* *B* | PRO — DEDI]
p. a. d. *T*, *om.* *B* || 6 gratiora *C* || 7 exprobratio *C* || 9 quantillo
ex-tulo corr. *T* | emerit *ex-rat corr.* *B* | ancillam *B* || 10 diceretur
BV | tres sunt *B* || 11 emptum *om.* *T* | esse numis *TC*, *om.* *B* ||
12 seni *in ras.* *V*² || 13 contentus *B* | seruant *C* || 16 FACTA] bene
facta *C*, b. f. *T* | spernor abs te *C*, s. abs *T*, a. sper. *B* | est
pronuntiatio *TC* || 17 interiectionem *T* | inuidiam *C* || 18 expro-
brationem *sscr.* *V*² (= *dett.*), *om.* *BTC* | uelut] uel per *C* | in-
dicationis *T* || 19 quam *dett.*, quam quod *BTCV* | interieccio
T | grauior *T* || 20 sic] ut *TC*, *om.* *B* || 21 quippe — ferimus]
q. t. s. *TC*, q. tu. ^{lit}f. (*sscr.* m. 2) *V* || 22 et <uel quas tulit>
TCV, et <quas uel tulit> *B* || 23 ISTIC] i. *T*

piensis est. et est ἔλλειψις: deest enim 'remoramur' aut quid tale.

172 **92** 1 QVAMQVAM ILLAM CVPIO ABDVCERE 'abducere' dixit quasi ab stulto, nec per uerum meritum sed per fraudem. Cicero (*in Verr. II, III 34, 78*) 'per uim ac dolum abducta ab Rhodio tibi cine'. 2 ATQVE HAC RE ARBITROR non dicit <qua>, quia hoc est ex re.

173 **93** VERVM TAMEN scit meretrix contentione quadam negari. ergo fingit se uinci, ut adolescentem molliat, et ipsa cedit, ut et ille remittat pertinaciam. 10

174 **94** 1 POTIVS QVAM TE INIMICVM HABEAM hoc totum ita loquitur, tamquam ipsa magis amet Phaedriam, quam ab illo ametur. 2 <POTIVS QVAM> TE INIMICVM HABEAM huic contrarium est 'ut te amicum habeam'. 3 FACIAM VT IVSSERIS nec uoluntate nec uultu consentientis hoc ait meretrix, sed callide temptat omnia. nam quia persistendo non perfecit quod exspectabat, docet Phaedriam etiam ipsum neglegentius negare quod poscitur. et adeo hoc subtile est, ut statim impetrauerit; peruulgatum est enim 'quod summa ui defenderis, cum extorqueretur, hoc idem postmodum remittere remittenti'.

175 **95** 1 VTINAM ISTVC VERBVM 'istuc uerbum' pro tota sententia. 2 VERBVM pro dicto. sed proprie ἀξίωμα,

1 et est *om.* TC | ΕΔΛΙΥΙC B, ελιψις V, **** T, *om.* C | 3 quamquam i . c . a . T, *om.* B | abducere *om.* TCV || 4 quasi] uelut B, tamquam *ed. pr.* | a B, ob T | per uerum] puerum T || 5 per—abducta] ui abductam Cicero || 6 abductae (*e add. m. 2*) V | a C | tibi cine V, tibi cine T, tibi cine C | atque h . r . a . T, atque arbitrator B || 7 qua *add. Westerh.* | hoc est ex te B, hoc est abs te TC, hoc ex te est V, *corr. Westerh.* || 8 TAMEN] tantum B (*t. Wiss.*), tam T | sit C | contericione B, con- trictione C | quaedam TC, qua//dam V || 9 negati B | ergo] quo TC || 10 ipsi T, ipsa (*a ex e corr.*) C || 11 quam t . in . ha . B, q . t . i . h . T || 13 POTIVS QVAM *add. Sabb.* | ha . B, h . T || 14 contrarium huic C || 15 ut i . T | nec 1.] his T | consentiente C | haec CV | agit BV || 17 Phaedriam *om.* B | ipsum etiam TC || 18 et *om.* TC | hoc *om.* C || 19 imperauerit B, impetrauerat T, **** C || 20 quod] quidem C | ni C | extorquetur T || 21 postea B || 22 utinam i . u . T, *om.* B | istuc uerbum *om.* V || 23 ΔΞΙΟΜΑ B, αξιόμα V, *** T, *om.* C

id est sententia uel enuntiatio, quae uno stringitur et ligatur uerbo, uerbum a ueteribus dicebatur. 3 EX ANIMO AC VERE DICERES <'uere'> certe, quia est qui 'ex animo' dicat, fallatur tamen.

176 96 POTVS QVAM TE INIMICVM HABEAM tantum in animo Phaedriae hoc descendit, ut etiam repetat quod amica dixerat adulans.

177 97 1 SINCERE DICI QVIDVIS POSSEM PERPETI sincerum purum sine fuco et simplex est, ut mel sine cera. 2 Bene ergo <ut> mel blandimentum meretricis dulce fatetur, sed 10 negat esse sincerum.

178 98 1 VICTVS VNO VERBO 'utinam istuc uerbum' (v. 95) et 'uno uerbo', ut diximus, sic accipe, ut 'uerbum' dictum intellegas, quod uerbo complectitur completae sententiae pronuntiationem, quod ἀξίωμα nominabatur. 2 LABASCIT 15 omnia incohatia trisyllaba fere media producta enuntiantur. 3 VICTVS VNO VERBO QVAM CITO ait, quine illum 'falsa lacrimula' (I 1, 22) uinci crediderat posse; plus factum est: et 'uno uerbo' uictus est et 'cito'.

179 99 1 EGO NON TAM EX ANIMO MISERA DICO quod sensit 20 multum ualuisse, hoc Thais inculcat animo amici sui.

1 <ē>·i·<p> C | enuntiatio *ed. pr.*: nuntiatio *codd.* (pron- C²) | quo T | ligatur et (uel C) stringitur (-etur T) TC V || 2 <hoc> uerbum *sscr.* V² || 3 ΔC] et T C | di· B | uere *add. Sabb.* || 5 poti· quam t· in· habeam B || 6 hec T | repetat *ex-it corr.* T || 7 adulans *Sabb.*: adulando V, adolescens BTC || 8 q·u·p·p· T | sincere C || 9 fuco] succo TC || 10 ut *dett.* om. B TC V | mel om. T | blandimentum V, -torum TC, (*ante mel*) B || 12 victvs — uerbum et om. B || 13 et] est T | ut diximus — uerbum om. B || 14 quo T | conflectitur T, plectitur CV | <et> complet//// V, <et> completae (-plete BC) BTC, *corr. Westerh.*; et complet *Schopen* || 15 pronuntiatione C | ΔΞΥΟΜΔ B, ἀξίωμα V, *** (*post nom-*) T, om. C | nominatur? | labescit T || 16 trisyllaba] m silla C, in sillaba T | enuntiantur C || 17 vxo] u· B | q·c· T | ait om. B || 17 quine (*cf. Haupt Op. III 537*) qui ne B (*sic vel me dett.*), quia ne V, que ne C, quod nec T; qui *ed. pr.*, qui una *Sabb.* || 19 et I. om. B | uictus est uno uerbo B, uno uictus est uerbo V || 20 ego (et C) non t. (tū C) TC, ego non V, om. B | ex a· m·d· T, misera dico B || 21 uoluisse T

2 *Et* 'ego' uide quanta significet: conuenit hoc pronomen multa blande exprobranti, ut (*Verg. Aen. IV 314*) 'mene fugis?' 3 QVAM IOCO REM VOLVISTI A ME TANDEM contra illud refertur, quod ait Phaedria (*v. 85*) 'nonne ubi dixisti cupere te'. 4 Sed hoc uehementius et disertius: 'quam rem' inquit; non 'munus' sed quod plus est 'rem', et non dixit 'serio' sed 'ioco' a facilitate praestantis, et 'uoluisti', non etiam 'dixisti'. — 5 *Mirandum obsequium ex voto animi pendens: non exspectat imperium, ne uoluptati mora sit, dum iubetur.* — tum illud quod ait 10 'perfeceris': nonne pondus hoc uerbi et potentiam Phaedriae circa amicam et illius obsequium uehemens et rerum difficultatem, quae extortae sunt, monstrat atque omnem obterit querelam Phaedriae?

181 **101** EGO IMPETRARE NEQVEO HOC ABS TE tu et ioco 15 et non petisti, cum perfeceris tamen, at ego impetrare non possum.

182 **102** 1 SALTEM VT CONCEDAS SOLVM argute additum et 'saltem' et 'solum'. 2 *Et* bene 'concedas', ut uoluntatis sit; <nam sic> dixit supra (*v. 71*) 'sine illum priores 20 partes hosce aliquot dies' etc.

183 **103** 1 VERVM NE FIANI ISTI VIGINTI DIES facete 'biduum' decuplauit. 2 *Et* simul, quia ex eadem ratione

2 blanda *codd.*, *corr. Steph.* || 3 rem a me uoluisti tandem C, r . a . m . u . t . T || 5 dix . c . t . B, dixti T | haec V, om. B || 6 minus C | plus *dett.*, pluris B (*t. Wiss.*) TCV || 7 dixit V, dixisti BC | sed <et> B | a] et T || 9 ex] et C || 10 ne] et C | sit uoluptati mora B || 11 hoc uerbi pondus T, hoc uilipendus C || 12 amicas T || 13 exorte C, extorrias T | sint TV || 14 oppressit C || 15 ego — te] ego nequeo etc . B, ego impetrare n . h . a . T | tu et ioco (ipse *add. B*) non B V, me uo (*om. T*) *** non TC; *corr. Steph.* || 17 possim C || 18 saltim ut consedeas C || 19 saltim C | Et *om. T* | concedis C | uoluptatis T || 20 nam sic W.: sic enim *dett.*, *om. BTCV*; ut *Schoell* | dicit CV | sine] sem T | prioris partis V || 21 partes — dies] p . h . a . d . T, p . B || 22 ni B | f . i . u . d . T | isti *om. B* | xx B, xxti C | DIES *om. B* | facere B || 23 decuplauit (*ex duplica-corr.*) B, deculpauit TC | ratione *om. B*

sunt uiginti ex qua duo, <et> ex qua uiginti, ducenti, duo milia et similiter deinceps.

- 184 **104** PROPECTO NON PLVS BIDVVM AVT ἀποσιώπησις
secunda.
- 185 **105** 1 HOC MODO SINE TE EXOREM noue nunc non 5
'de te exorem' sed 'te exorem'. 2 Et 'hoc' absolute.
- 186 **106** 1 FACIENDVM EST QVOD VIS non 'quod oportet'
sed 'quod uis' dicendo multum addidit obsequio suo.
2 BENE FACIS in consuetudinem uenit, 'bene facis' et
'bene fecisti' (V 8, 61) non iudicantis esse sed gratias 10
agentis. 3 MERITO TE AMO bene amoris mentionem ad
auferendam suspicionem contemptus Phaedriae fecit.
- 187 **107** 1 RVS IBO et hoc amatorium est, odisse urbem
sine amica. 2 Nec dixit 'ibi ero' sed 'ibi me mace-
rabo'. 3 ME HOC MACERABO BIDVVM pronuntiandum 15
'biduum', ut si dixisset 'biennio'.
- 188 **108** 1 ITA FACERE CERTVM EST ex his apparet uerbis,
quam sibi amator hoc aegre imperet. 2 MOS GERENDVS
EST THAIDI cum pronuntiatione et gestu, ut ostendat quae
uis amoris sit, ut Thaidi mos geratur. 20
- 189 **109** 1 HVC FAC ILLI ADDVCANTVR eunuchus et ancilla, sed
praeualet genus masculinum. 2 <FAC ILLI> ADDVCANTVR

1 xx B, xx^{ti} C, extⁱ T | ex — uiginti om. B | et add. ed.
pr. | ducenti] .cc. B | duo milia] .ii. B, .i.i T, ii C, .ii. V ||
3 plus bi. aut B, p. b. a. T | ΔΠΟCΙΟΠΗCIC B, αποσιωπησις
V, ***** T, om. C || 4 secunda C || 5 s. t. e. T | noue — exo-
rem 2. om. B | nonne C | nunc] ne V || 6 sed te exorem om. C ||
7 est om. B | vis om. T || 8 abdidit T | obsequium B || 9 con-
suetudine TC || 10 iudicantis ed. pr.: indicantis codd. | esse] est
V (= dett.) || 11 merito t. a. BT | amaris mentione C ||
12 auferendum T | contentus C | fecit in mg. V² (= dett.),
om. BTC || 13 amatorum V, -ris TC | urbem odisse TC ||
14 me om. B | macerabo] m. T || 15 me hoc <me> macerabo
(m. T) biduum (b. T) TC, <biduum> me hoc macerabo
biduum V, om. B || 17 ITA FACERE om. B || 18 quod B (t. Wiss.) |
aegre hoc TCV | gerendum est C, geren. B || 19 t. BT |
gestum C || 20 ut om. C | 21 hvc — ancilla] adducantur B | huc
fac i. a. T | anolla C || 22 <figurate (-tue dett.) illi> sed dett.,
ed. pr. | sed] pro adducito B (cf. infra) | masculinum (ante
genus) B, masculini TC | ADDVCANTVR — eos om. B

pro adducito eos. 3 *Et* bene adiectum, ne dilatis ob retentionem muneribus non procederent actus fabulae.

4 *Et* simul, quia absentia Phaedriae opus est, dum per Chaeream ludificatur meretrix.

190 **110** 1 IN HOC BIDVVM THAIS VALE nunc 'uale' abscessum significat, non salutationem. nam si mera saluatio est, biduo solum amicam ualere optat; sed praescribere conatur, quanto tempore abfuturus sit. 2 *Et* simul ostendit, quam inuitus abscedat. 3 IN HOC BIDVVM THAIS VALE accusatio casu utens expressit amatoris impatientiam, 'biduum' dicens praescripsit de tempore. et 'uale' maiorem uim habet ex dolore discedentis quam obsequio salutantis.

191 **111** 1 ET TV NVMQVID VIS ALIUD 'uale' subaudiendum saluatorium. 2 *Et* subintellegendum post osculum dici 'numquid uis aliud?' quasi recte factum.

192 **112** 1 CVM MILITE ISTO 'isto' bene additum quasi odioso, ut alibi (*Ad. IV* 7, 36—37) 'iam uero mitte, Demea, tuam istanc iracundiam' et Vergilius (*Aen. IX* 94) 'aut quid petis istis?' haec enim pronomina spernentis sunt odiumque monstrantis. 2 PRAESENS ABSENS VT SIES 'praesens absens' *κακόζηλον*.

1 adiectum *BV* (*dett.*), adductos *TC*; adducantur *Sabb.* | delatis *BTV*, delealis *C*; *corr. Steph.* | ab *T* || 2 retentionem (-ne *C*) *BC* | procederet *C* || 3 *schol. ad v. 107 pert.* | quasi abstinentia *C* || 4 ludificatur per chaeream *V* | meretris *C* || 5 t. uale *B*, t. u. *T* | nunc — 10 VALE *om. T* | nunc *om. B* | abscessum] discessionem *B* || 6 uera *C* || 7 esset... optaret *Schopen* | praescribere *CV* || 8 affuturus *C* || 9 quam *om. C* | abscedat *B* || 10 THAIS VALE *om. B* | utens casu *TC*, casu *V* | impresserit *C* || 13 salutationis *C*, salutantis *T* || 14 ET TV *om. B* | 'uale' subaud.] *sc. ut sit et tu uale* || 15 saluatorium *TC* | *Et*] uel *TC* || 16 quasi *in ras. V² (dett.)*, cum *BTC* || 17 bene *om. TC* | addito *TC* || 18 mitte (micti *C*)] omite *Ter.* || 19 Demea] de medio *TC* | t. i. i. *T* | istam *V* | et *om. B* || 20 aut *om. T* | petis istis] petistis *B*, petisti *C*, petis *T* | enim *om. TC* | pronomina aspernantis *V* || 21 absensque *C*, ab. q. *T* | vt — absens *om. B* | ut scies *C*, u. s. *T* || 22 *ΚΑΚΩΖΗΛΟΝ B*, **** *TV, om. C*

- 193 **113** 1 ME DESIDERES αὔξεισις, quia plus est ab amore desiderium. 2 <ME AMES ME> DESIDERES ME SOMNIES ME EXPECTES ἐπιναφορά prima. 3 Cum 'amare' et 'desiderare' sit uoluntatis atque obsequii, num etiam 'somniaire'? 4 Satis amatorie dictum est. 5
- 195 **115** 1 ME SPERES cum 'me expectes' iam dixerit, quid sibi uult iterum 'me speres'? 2 An expectatio certorum est, spes incertorum? 3 Et expectatio propin quarum rerum, spes longinquarum. 4 Et expectatio destinat tempus, spes non destinat. 5 An 'me speres' idem facere, id est de te cogitare, ut sit 'speres' credas, ut statim in subditis (v. 123—24) inuenies 'nam eius fratrem spero iam propemodum reperisse'? 6 ME TE OBLECTES septimus casus <'me'>. 7 MECVM TOTA SIS toto animo. nam illam nunc animum 15 uult esse, non corpus. 8 Et simul quod ipse ab eius corpore patitur, id uult militi eius mente contingere tamquam penitus excluso ab amica.
- 196 **116** QUANDO EGO SVM TVVS 'animus' scilicet.
- 197 **117** ME MISERAM FORSITAN HIC MIHI PARVAM HABET 20 FIDEM recte Thais nunc partem argumenti exsequitur tacitam apud Phaedriam propter praesentiam servi, quem
- 1 <me ames> me V | ΔΥξήσις B, auxesis V, **** T, om. C || 2 ME AMES ME add. Sabb. | desideres (-ras T) post somnies (somp. T) BTC, om. V | me ex. T || 3 ΕΠΙΝΑΦΟΡΑ B, ***** T, om. CV | cum in ras. V² (dett.), sit BTC || 4 uoluptatis T | obsequii num etiam Sabb.: num etiam obsequi B, etiam (āi etiam V = dett.) nunc (om. V) obsequii TCV || 5 <Somniare> satis Sabb. || 6 expectes] spectes BT, expectes C || 8 spes est TC || 9 rerum propin quarum B | Et om. T | desinat C, destinat T utroque loco || 11 me] ne T | idem ed. pr.: id est TC, deest in ras. V², it B (t. Wiss.; rem t. Sabb.) | facere — 13 eius in mg. V² | id est] idem T || 13 fratrem in ras. V² | spero — reperisse] etc. B || 14 mecum V | ob. T | me add. ed. pr. || 15 MECVM et sis om. B | tota TC || 16 non V | quod] quam C || 18 pequidem
nitus ed. pr.: peius codd. || 19 quando ego (sser. m. 2) V, om. B || 20 FORSITAN — FIDEM] f. h. m. p. h. f. T, for. etc. B | habeat C || 21 nunc] non T | tactam C || 22 phaedriam apud BTCV¹, corr. V² | propter] propter phedriam C, phedriam T

poeta vult ita nescire, ut audeat ad uitandam uirginem subornare Chaeream.

198 **118** ATQVE EX ALIARVM INGENIIS NVNC ME IVDICET hic Terentius ostendit uirtutis suae hoc esse, ut peruulgatas personas noue inducat et tamen a consuetudine non recedat, ut puta meretricem bonam cum facit, capiat tamen et delectet animum spectatoris.

200 **120** 1 NEQVE ME FINXISSE FALSI QVICQVAM aut 'dixisse' debuit dicere aut abundat 'falsi'. 2 Aut ideo, quia et uanum aliquid fingi potuit, ut supra (*v. 24*) 'si uanum 10 aut falsum aut fictum est.'

201 **121** 1 NEQVE MEO CORDI ESSE QVEMQVAM CARIOREM melius 'quemquam' quam si diceret 'militem'. 2 QVEMQVAM CARIOREM quasi meretrix non 'carum' alterum sed 'cariorem' negat.

202 **122** 1 ET QVICQVID HUIVS FECI 'huius' absolute aut per ἄλλωπιον, ut desit 'rei'. in Hecyra (*III 2, 3*) 'ne quid sit huius oro', in Heautontimorumenon (*III 3, 10*) 'nihil me istius facturum, pater'. 2 Aut <ut> (*Verg. Aen. IX 94*) 'quid petis istis?' 3 QVICQVID HUIVS 'rei' subaudiendum est, <id est>: quod eum exclusi foras.

203 **123** 1 SPERO PROPESMODVM noue 'spero' pro 'credo' uel 'confido'. 2 PROPESMODVM ideo 'propesmodum', quia hominem quidem nouit, sed fratrem esse uirginis nondum probauit.

1 audeat (u in d corr.) T || 3 INGENIIS i. T | nunc me indicet C, n. m. i. BT || 4 ostendit post suae TC || 5 a sscr. V², om. BC || 7 spectatorum V || 8 FINXISSE] f. T | quicquam falsi V, quicquam BC, q. T || 10 et om. B | sin V || 11 aut f. a. f. e. T || 12 neque meo c. e. q. c. T, om. B | ESSE] est C, om. V || 13 quam] quae C | QVEMQVAM] quem B (t. Wiss.) || 14 quasi] quam C || 16 et quicquam C, et quid T, om. B | <feci> huius V | FECI om. B | huius om. TC || 17 per ΕΓΥΙΝ B, per elipsim V, pere (pure T) **** TC | ut om. C | res codd., corr. Steph. | echira codd. || 18 <et> in T | eautontumerumenon V, eautontur B, eautontu. C, -tum. T || 19 istis TC | patri T, pat' C | ut add. W. || 20 istis om. C | huiusce C || 21 id est (an scilicet?) add. W.; FECI Sabb. || 22 propesmodum noue spero in mg. V², noue B | nonne C | pro credo om. V | uel confido in mg. V², et confido C || 23 PROPESMODVM om. B

- 204 **124** 1 ADEO NOBILEM 'adeo' pro nimis positum est.
2 Aut expletiva particula.
- 206 **126** ATQVE EXSPECTABO DVM VENIT futurum actum
uoluit promittere, non quo aliquis gestus sit exspectantis.

II.

1.

- 207 **1** FAC ITA VT IVSSI iam amatorium multiloquium et 5
uaniloquium continet ista actio, nam et repetit quod iam
dictum est et id facit <***> magis et odiose nimis.
- 209 **3** 1 ROGITARE QVASI DIFFICILE SIT deest 'uis' uel
'pergis', ut sit: rogitare pergis. 2 Vel 'te', si ipsum
respicit, uel 'hunc', si auersus haec dicit, ut sit: rogitare 10
te! aut: rogitare hunc! 3 *Et* distinctione interposita
inferendum uultuose 'quasi difficile sit', <scilicet> id quod
mandat. ita et ineptiam nimiam circa haec solliciti ama-
toris expressit et ostendit nihil esse facilius, quam dedu-
cere ad meretricem munera, cum contra illud sit difficilli- 15
mum, poscenti aliquid non dare. 4 ROGITARE subauditur
'te mirum est', QVASI DIFFICILE SIT 'complere quod iubes'.
- 210 **4** 1 VTINAM TAM ALIQVID INVENIRE POSSIS <f.> PHAEDRIA
'inuenire' acquirere. sic in Heautontimorumenon (V4, 16—17)
'patri quo modo obsequare et ut serues quod labore in- 20

1 adeo no · B | adeo <enim> V, om. B | positum est] nobit B || 2 aut <pro (per C)> TC V || 3 ex · dum ue · B, exspectabo d · u · T || 4 uoluit (post promittere) B, noluit C, uoluit V | non om. V | congestus B, <actus> gestus V || 5 iussit T | et uaniloquium om. TC || 6 et om. T || 7 est om. C | facit] facete ed. pr. | moleste add. Goetz, fatue Schoell, inepte Sabb. || 8 dif. (om. sit) B | idest T || 9 ut — pergis om. TC | Vel te] item V | si om. C || 10 respicis codd., corr. Steph. | aduersus codd., corr. Westerh. | hic V, hoc B (t. Wiss.) | sit] si T, om. V || 11 te — rogitare om. B | interposita om. B (t. Wiss.) || 12 dif. sit B | scilicet add. W. || 13 *ineptia C | nimiam] mīta T | circa] cura B | hoc V | sollicitis T | amoris B || 17 sit difficile V || 18 lemma om. B | ut · T | inu · T | possit C, p · T | PHAEDRIA] f. T || 19 eautontimerumenon V, eauton · B, eutantum · T, eutamtu · C || 20 modo om. V